

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219010039
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6219010039.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Mária Šuleja, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. septembra 2019, v trestnej veci proti obžalovanému X. D. za prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr.zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 16.05.2019, sp.zn. 3T/11/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie obžalovaného X. D. **z a m i e t a** .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný X. D. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 18.04.2018 v čase o 06.35 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. O. L., ev.č. Y. XXX L. po ceste A./XXXX v smere jazdy Y. B. - H. B., kde pri odbočovaní vľavo na účelovú komunikáciu vedúcu k objektom skleníkového hospodárstva nevenoval dostatočnú pozornosť vedeniu svojho motorového vozidla a situácii v cestnej premávke, keď pri odbočovaní vľavo z hlavnej cesty na vedľajšiu, v križovatke neoznačenej príslušnou dopravnou značkou, sa nepresvedčil, či nie je predchádzaný iným vozidlom a vytvoril náhlu prekážku vodičovi osobného motorového vozidla zn. Y. S., ev.č. XXX C., Z. G., ktorý ho v tom čase už obiehaval v protismernom jazdnom pruhu, čím vytvoril kolíznú situáciu, pri ktorej ho donútil intenzívne brzdiť a v snahe vyhnúť sa zrážke vozidiel, náhle zmeniť smer jazdy doprava, čím došlo ku zrážke rýchlejšie sa pohybujúceho osobného motorového vozidla zn. Y. S. jeho prednou časťou, so zadnou časťou pomalšie sa pohybujúceho osobného motorového vozidla zn. O. L., následkom čoho utrpela poškodená P. G., sediaca na prednom sedadle spolujazdca vozidla zn. Y. S., ľahký otras mozgu s odreninou v temennej oblasti, ťažké pomliaždenie ľavého kolena s hematómom a zlomeninu nosovej kosti vľavo bez posunu s dobou liečby a obmedzením v bežnom spôsobe života po dobu 28 dní a práceneschopnosťou do 30.04.2018, čím porušil ust. § 4 ods. 1 písm. c), § 19 ods. 1, 3, § 20 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 158 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3, § 56 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 200,-Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr.zák. mu súd ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac. Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. obžalovanému uložil trest zákazu činnosti riadiť všetky motorové vozidlá na dobu 1 rok.

Podľa § 287 ods. 1, 2 Tr.por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej Sociálnej poisťovni, a.s. škodu vo výške 23,60 Eur. Podľa § 288 ods. 1 Tr.por. poškodených P. G. a Z. G. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 24.05.2019, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 09.07.2019, a to proti výrokom o vine a treste. Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil. Argumentoval tým, že nezapríčinil stret obidvoch motorových vozidiel a neporušil žiadne ustanovenia zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Z formálneho hľadiska citácia § 4 ods. 1 písm. c), § 19 ods. 1, 3, § 20 ods. 2 v spojení s § 137 uvedeného zákona ani nemala byť súčasťou skutku a nepatrí do skutkovej vety.

Obžaloba argumentovala, že zo spáchania skutku bol usvedčovaný výpoveďami svedkov rodiny G., Y. a znalcom A.. F., čo je však v rozpore s realitou. Dopravnú nehodu zavinil práve jej druhý účastník, ktorý sa pohyboval neprimeranou rýchlosťou a v mieste, kde je predchádzanie zakázané, a to v križovatke. On začal s odbočovacím manévrom, prešiel cez stredovú čiaru a začul škripanie bŕzd, na čo reagoval tak, že sa s vozidlom premiestnil do pravého jazdného pruhu. Nešiel veľkou rýchlosťou, pričom vyhýbaci manéver trval určitú dobu, a keď sa druhé motorové vozidlo dostalo na jeho úroveň, bol už v pravom jazdnom pruhu, teda druhému vozidlu nič nebránilo pokračovať priamo v smere, ktorým išlo. Tieto okolnosti znalec nesprávne posúdil, avšak on nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby si dal vypracovať kontrolný znalecký posudok.

Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil svedeckú výpoveď V. Y., keď tento na hlavnom pojednávaní nevypovedal jednoznačne, resp. čiastočne inak, ako v prípravnom konaní, no napriek tomu potvrdil, že on ako vodič, včas oznámil zmenu smeru jazdy, preto poškodený s vozidlom príbrzdil a v dôsledku toho už on nemohol dokončiť predbiehací manéver. Bol to práve poškodený, kto sa s vozidlom ponáhal, pričom svedok Y., ktorý je policajtom, hneď po nehode potvrdil, že s jeho strany ako vodiča nedošlo k porušeniu žiadnych predpisov a pravidiel cestnej premávky, neskôr bol prekvapený zo záverov znaleckého skúmania. Aj zo záznamu o dopravnej nehode, spísaného bezprostredne po nej vyplýva, že za jej vznik bol ako zodpovedný subjekt označený poškodený Z. G., ktorý predchádzal nesprávnym spôsobom. Dôležitou bola skutočnosť, že k zrážke došlo v pravom pruhu a nie v pruhu určenom na predbiehanie. Jeho tvrdenia sa preukázali aj pri vyšetrovacom pokuse, vrátane toho, že pri začatí odbočovania vľavo druhé motorové vozidlo objektívne nemohol vidieť, a ani nevidel. Toto druhé vozidlo sa pohybovalo za ďalším motorovým vozidlom, ktoré ho zakrývalo a pri začatí jeho odbočovacieho manévru sa nenachádzalo ešte v ľavom jazdnom pruhu, teda mu nič nebránilo v tom, aby začal odbočovať vľavo.

Zdôraznil, že druhé motorové vozidlo zn. Y. S. sa pohybovalo rýchlosťou až 108,30 km/hod a predchádzalo jeho vozidlo v mieste, kde je to zakázané, čo je závažný spôsob porušenia pravidiel cestnej premávky. On ako vodič, neporušil žiadne pravidlá cestnej premávky, pričom v danom prípade nebolo problematické zistiť príčinu dopravnej nehody, poškodenému bolo vytknuté, že práve on nerešpektoval skutočnosť, že pred ním idúce vozidlo dávalo znamenie o zmene smeru jazdy vľavo.

Miestom nehody bola trojramenná križovatka, na čo upozorňovala príslušná dopravná značka, teda poškodený musel vedieť, že ide o križovatku ciest a nie je pravdou, že by o tejto skutočnosti nemal vedomosť, pričom dopravná značka jednoznačne zakazuje predchádzanie v danom mieste. Problematickým zostalo aj to, či poškodený mohol spozorovať znamenie o jeho zmene smeru jazdy ešte v čase, keď pred ním išlo ďalšie vozidlo, alebo tento jeho úkon mohol zachytiť až vtedy, keď už bol s motorovým vozidlom na jeho úrovni.

Výpoveď svedka V. Y. je oslobodzujúcim dôkazom, takým je aj záznam z miesta dopravnej nehody a naopak, závery znaleckého posudku sú len fiktívne úvahy a výpočty, pričom v žiadnom prípade ich nemožno považovať za kvalifikované. Súčasťou odvolania boli aj tri fotokópie fotografií z miesta dopravnej nehody, na ktorých je zachytená aj dopravná značka vyznačujúca križovatku - značka upravujúca prednosť v jazde, ako príkazová, bez dodatkovej tabuľky.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výrokoch o vine a treste zrušil, aj keď uložený trest považoval za mierny a vec vrátil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.07.2019 okresný prokurátor. Poukázal na to, že zo znaleckého posudku vyplýva, že hlavnou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy obžalovaného, ktorý napriek tomu, že mal dozadu za svoje

vozidlo dostatočný výhľad a mohol sa v dostatočnej miere presvedčiť, či v čase odbočovania doľava nebol predchádzaný iným vozidlom, tak neurobil a začal vykonávať tento úkon v okamihu, keď z rýchlosti a vzdialenosti prichádzajúceho vozidla vedeným poškodeným vyplývalo, že po odbočení dôjde ku kolíznej situácii. Obžalovaný totiž vykonal odbočovací úkon doľava v čase, keď už bol predchádzaný vozidlom zn. Y. S., a táto skutočnosť zapríčinila vznik dopravnej nehody, a to aj napriek tomu, že poškodený Z. G. predchádzal vozidlo obžalovaného v takej vzdialenosti pred križovatkou, ktorá nebola dostatočná na bezpečné dokončenie predchádzania pred úrovňou križovatky.

Výpoveď svedka V. Y., ktorý jazdil za vozidlom obžalovaného, bola v jeho prospech len v tom smere, že potvrdil zapnutie znamenia o zmene smeru jazdy doľava obžalovaným, ktoré podľa jeho názoru obžalovaný zapol včas. Na druhej strane z výpovede tohto svedka je zrejmé aj to, že tak obžalovaný urobil približne 40 m pred odbočovaním, čo by aj v prípade, ak by poškodený jazdil najvyššou povolenou rýchlosťou, nebolo včas. Vykonané dôkazy jednoznačne preukázali, že prvotnou, aj keď nie výlučnou, príčinou dopravnej nehody bolo porušenie dôležitých povinností uložených obžalovanému vyššie citovaným zákonom.

Zavádzajúcim je tvrdenie obžalovaného, že v mieste nehody sa už v tom čase nachádzala zvislá dopravná značka P6 - križovatka s vedľajšou cestou, nakoľko tam bola osadená až po tomto skutku z dôvodu zlepšenia dopravno-bezpečnostnej situácie na danom mieste.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd zamietol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovaného, jeho obhajca zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil, aby ju opätovne znovu prejednal a rozhodol.

Naproti tomu zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, nakoľko napadnutý rozsudok považoval v celom rozsahu za zákonný.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, a to v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného nebolo podané dôvodne.

Súd prvého stupňa, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr.por., prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaného zo spáchania skutku kladeného mu za vinu a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr.zák. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom, najmä na str. 6, 7 a 8, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil, avšak považoval za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania aj na ďalšie odvolacie námietky obžalovaného, ktoré ale nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine.

Na začiatku krajský súd poznamenáva, že nebol dôvod na to, aby bol do konania pribratý nový znalec na vypracovanie ďalšieho znaleckého posudku z odvetvia nehôd v cestnej doprave, nakoľko odvolací súd nemal po jeho komplexnom zhodnotení pochybnosti, a to ani o jeho správnosti, ani o jeho úplnosti, preto by pribratie ďalšieho znalca na vypracovanie posudku bolo v danom prípade nadbytočné. Navyiac, samotná dopravná nehoda bola dôkladne zadokumentovaná tak, ako to vyplýva z listinných dôkazov o ohliadke miesta dopravnej nehody, vrátane príslušnej fotodokumentácie.

Možno súhlasiť s argumentom obhajoby, že svedok poškodený Z. G. pri predchádzaní vozidla obžalovaného porušil ako vodič svoje povinnosti, keď ho predchádzal v takej vzdialenosti pred križovatkou, ktorá nebola dostatočná na bezpečné dokončenie predchádzania pred úrovňou križovatky, a zároveň prekročil najvyššie povolenú rýchlosť v danom mieste. Týmto svojím konaním výrazným spôsobom spoluzavinil vznik dopravnej nehody, pretože ako účastník cestnej premávky, konkrétne vodič, porušil viaceré dôležité povinnosti, najmä ust. § 15 ods. 5 písm. g), §16 ods. 1, 2 zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na druhej strane je potrebné uviesť, že spoluzavinenie dopravnej nehody poškodeným nezbavuje obžalovaného trestnej zodpovednosti za skutok, pre ktorý bol stíhaný. Krajský súd zdôrazňuje, že napriek konaniu poškodeného bola hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody nesprávna technika jazdy obžalovaného ako vodiča, ktorý sa mohol a mal v dostatočnej miere presvedčiť, či v čase začatia odbočovania doľava nie je predchádzaný iným vozidlom, avšak tak neurobil a začal tento úkon vykonávať v okamihu, kedy z rýchlosti a vzdialenosti prichádzajúceho vozidla, vedeného poškodeným, ktoré sa už nachádzalo v protismernom jazdnom pruhu, vyplývalo, že po začatí odbočovania vľavo dôjde k vytvoreniu kolíznej situácie, čo sa napokon aj stalo a bolo hlavnou príčinou toho, že došlo k stretu oboch osobných motorových vozidiel, pri ktorom utrpela poškodená P. G. vyššie uvedené zranenia, ktoré možno vzhľadom na ich charakter, závažnosť, ako aj primeranú dobu liečby a obmedzenie v obvyklom spôsobe života poškodenej, posúdiť ako ublíženie na zdraví. Ohľadom zapnutia ukazovateľa o zmene smeru jazdy doľava obžalovaným, dospel odvolací súd k záveru, že obžalovaný síce dával znamenie o zmene smeru jazdy pred začatím jazdného úkonu, avšak nie včas, ale s určitým oneskorením. Týmto svojím konaním sa obžalovaný spolupodieľal najväčšou mierou na vzniku dopravnej nehody, pričom ako účastník cestnej premávky, konkrétne vodič, porušil viaceré dôležité povinnosti vyplývajúce najmä z ust. § 4 ods. 1 písm. c), § 19 ods. 1, 3, § 30 ods. 2, § 137 ods. 1, 2 písm. c) zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nedôvodnou bola aj argumentácia obžalovaného, že poškodený ako vodič nerešpektoval vyššie uvedenú zvislú dopravnú značku, pretože táto sa v čase skutku na danom mieste ešte nenachádzala a k jej osadeniu došlo až po dopravnej nehode.

Obžalovaný odvolanie proti výroku o treste bližšie neodôvodnil, sám hodnotil uložený trest ako mierny.

Preskúmavajúc zákonnosť výroku o treste, dospel krajský súd k rovnakému záveru ako okresný súd, a preto aj v tejto časti považoval napadnutý rozsudok za zákonný a správny.

Podľa § 34 ods. 1 Tr.zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchaní trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr.zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery, nezistil krajský súd žiadne pochybenie, ktoré by odôvodňovalo uloženie iného trestu. Okresný súd vzhľadom na všetky podmienky vyplývajúce z príslušných ustanovení Tr.zák. správne postupoval v tom smere, keď obžalovanému neuložil trest odňatia slobody, ale uložil mu miernejší druh trestu, a to peňažný trest vo výmere 200,- Eur s prihliadnutím aj na ust. § 57 ods. 1 Tr.zák. Keďže uloženie takéhoto druhu trestu bolo odôvodnené aplikovaním ust. § 56 ods. 2 Tr.zák., pretože trest bol ukladaný za prečin, pričom vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy obžalovaného nebol trest odňatia slobody uložený a obžalovaný ním nezískal, a ani sa nesnažil získať majetkový prospech. V tomto smere mu je potrebné vytknúť iba formálne pochybenie, keď pri uvedení ust. § 38 Tr.zák. uviedol len odsek 3, t.j. že prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, v dôsledku ktorých sa znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, pretože okrem neho mal uviesť aj ust. § 38 ods. 2 Tr.zák., z ktorého vyplýva, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti zistených poľahčujúcich, prípadne príťažujúcich okolností a taktiež mal uviesť aj ust. § 38 ods. 8 Tr.zák., ktorý určuje základ na zníženie trestnej sadzby. Za daných okolností, keď

prevažovali poľahčujúce okolnosti nad priťažujúcimi v pomere 1:0 (poľahčujúca okolnosť § 36 písm. j) - vedenie riadneho života obžalovanou pred spáchaním trestného činu a žiadna priťažujúca okolnosť) mohol súd ukladať obžalovanému trest odňatia slobody až na 8 mesiacov, avšak v danom prípade nebolo uloženie takéhoto druhu trestu nevyhnutné. Uloženie peňažného trestu nad dolnou hranicou zodpovedalo všetkým relevantným okolnostiam a podmienkam vyplývajúcim zo zákona, na ktoré je povinný súd pri ukladaní trestu prihliadať. Dôležitou bola aj skutočnosť, že spáchanie trestného činu vo výraznej miere spoluzavinil aj jeden z poškodených.

Za primerané možno považovať uloženie náhradného trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 1 mesiac, napriek tomu, že v zmysle špeciálneho ust. § 57 ods. 3 Tr.zák. mu bolo možné ustanoviť náhradný trest odňatia slobody až na 5 rokov. Prihliadajúc aj na výmeru uloženého peňažného trestu, odvolací súd považoval za dostatočné, uloženie náhradného trestu odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby určenej pre tento druh trestu.

Pokiaľ ide o uloženie trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel podľa § 61 ods. 1, 2 Tr.zák. obžalovanému vo výmere 1 rok, je nesporné, že tento sa dopustil uvedeného prečinu v súvislosti s takouto činnosťou. Uloženie tohto druhu trestu, čo aj na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, bolo v danom prípade taktiež nevyhnutné, a to najmä s poukazom na to, že obžalovaný závažným spôsobom porušil viaceré pravidlá cestnej premávky.

Uloženie peňažného trestu a na to nadväzujúceho náhradného trestu odňatia slobody, ako aj trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel, v danom prípade zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu aj prvky represie, výchovy, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie. Takto uložené druhy trestov popri sebe, vrátane ich výmery a spôsobu výkonu, zodpovedajú všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, 4 Tr.zák., ako aj ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Keďže krajský súd nepreskúmaval výrok o náhrade škody napadnutého rozsudku, ale len výroky o vine a treste, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za nedôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.